

प्रथमः पाठः

अनुवादः

एषः कः ?

Who is this?

एषः गणेशः ।

This is Ganesha

गणेशः

Ganesha

सः कः ?

Who is that?

सः गणेशः ।

That is Ganesha

असौ कः?

Who is that?

असौ बालः ।

That is a boy

बालः ।

Boy

अयं कः ?

Who is this?

अयं बालः।

This is boy

सः कः ?

Who is that?

सः गजः।

That is elephant

गजः।
Elephant

एषः कः ?
Who is this?

एषः गजः।
This is Elephant

इमौ कौ ?
Who are these two?

इमौ बालौ ।
These two are boys

तौ कौ ?
Who are those two?

तौ बालौ ।
Those two are boys

एतौ कौ ?
Who are these two?

एतौ बालौ ।
These two are boys

अम् कौ ?
Who are those two?

अम् गजौ ।
Those two are elephants

एते के ?
Who are these?

एते देवाः ।
These are gods

ते के ?
Who are those?

ते गजाः ।
Those are elephants

इमे के ?
Who are these?

इमे सुराः ।
These are gods

अमी के ?
Who are those?

अमी बाणाः ।
Those are arrows

सः कः अस्ति?
Who is he?

सः बालः अस्ति ।
He is a boy

एतौ कौ स्तः ?
Who are these two?

एतौ गजौ स्तः ।
These two are elephants

अयं कः अस्ति ?
Who is this?

अयं सेवकः अस्ति ।
This is a servant

इमौ कौ स्तः ?
Who are these two?

इमौ सेवकौ स्तः ।
These two are servants

इमे के सन्ति ?
Who are these?

इमे सेवकाः सन्ति ।
These are servants

असौ कः अस्ति ?
Who is that?

असौ रथः अस्ति ।
That is a chariot

अम् कौ स्तः ?
Who are those two?

अम् रथौ स्तः ।
Those two are chariots

अमी के सन्ति ?
Who are those?

अमी रथाः सन्ति ।
Those are chariots

अभ्यासः - Exercises

I Answer in संस्कृत

१. असौ कः?

असौ बालः ।

२. एतौ कौ?

एतौ बालौ ।

३. इमे के?

इमे सुराः ।

४. सः कः?

सः गजः ।

५. ते के ?

ते गजाः ।

६. अयं कः ?

अयं सेवकः ।

७. इमौ कौ?

इमौ सेवकौ ।

८. कौ तौ?

तौ बालौ ।

९. अमी के ?

अमी रथाः ।

१०. अमू कौ?

अमू रथौ ।

II Fill up the blanks:

१. शुकः शुको शुकाः ।
२. मृगः मृगौ मृगाः ।
३. सेवकः सेवकौ सेवकाः ।
४. एषः एतौ एते ।
५. असौ अम् अमी ।
६. सः तौ ते ।

III Use the following words in sentences:

१	रामः	रामः वनं गच्छति ।
२	शिक्षकौ	इमौ शिक्षकौ स्तः ।
३	छात्राः	छात्राः पठन्ति ।
४	वृक्षाः	आरामेषु वृक्षाः रोहन्ति ।
५	शरः-	अयं शरः ।
६	अमी	अमी रथाः सन्ति ।

IV Correct the errors:

१	एषः बालौ	एषः बालः । एतौ बालौ ।
२	ते गजः ।	ते गजाः । सः गजः ।
३	सः शिक्षकाः ।	ते शिक्षकाः । सः शिक्षकः ।
४	एतौ बालः ।	एषः बालः । एतौ बालौ ।
५	असौ शुको ।	असौ शुकः । अम् शुको ।
६	६. अयम् के?	अयम् कः? इमे के ?

V Split and write the vowels and consonants in the following:

१	देवाः	द् ए व् आः
२	वक्रः	व् अ क् र् अः
३	आकाशः	आ क् आ श् अः
४	चक्रम्	च् अ क् र् अ म्
५	मङ्गलम्	म् अ ङ् ग् अ ल् अ म्